

Kessel'den karanlık hikâyeler

Joseph Kessel'in erişilmesi artık mümkün olmayan 15 hikâyesi 'İblisin Oyunu'nda bir arada. Savaşın, ölümün ve kudurmuşluğun anlatıldığı kısa hikâyelerde Kessel ayrıntılardan sıyrılıp, beklenmedik sonlara yer vererek okuyucuyu şaşırtmakta.

METİN YETKİN
metinyetkin00@gmail.com

Joseph Kessel, 1898 yılında Arjantin'de doğan Rus asıllı Fransız bir yazar. 1908 yılında ailesi Fransa'ya dönünce eğitimini burada tamamlamış. Her iki dünya savaşına da pilot olarak katılmış. Aynı zamanda muhabirlik yaparak çeşitli yazılar kaleme almış. 1918-1919 yılları arasında İtilaf Devletleri'nin Sibirya seferine gönüllü olarak katılarak New York'tan Şanghay'a kadar pek çok ülke görmüş. 12 yaşından beri hikâye yazan Kessel'in en bilinen eseri ise Buñuel tarafından sinemaya uyarlanan

'Gündüz Güzeli'. 'İblisin Oyunu'nda ise kitabı yayıma hazırlayan Alain Tassel'in 'Kessel ve Kısa Hikâyeleri' başlığını taşıyan son sözde belirttiği üzere artık ulaşılması mümkün olmayan 15 kısa hikâye bir araya geliyor.

Kitap üç bölümden oluşmakta. Bunlar 'Altı Hikâye', 'Dört Hikâye' ve 'Yeni Hikâyeler' başlıklarını taşıyor. Hikâyelerin hepsi kısa ve vurucu. Birçoğunda asıl mekân Rusya Federasyonu olarak adlandırılan coğrafya. Hikâyelerin vurucu olmasının sebebiyse yazarın

mümkün olduğunca az betimleme kullanması. Bunu yaparken birkaç ince ayrıntıyla karakterlerin en önemli özelliklerini vurgulamayı ihmal etmemiş. Ayrıca, beklenmedik sonlar kurgulamayı tercih eden bir yazar Kessel. Okuyucu, her hikâyenin sonunda şaşırmakta.

Bazı hikâyelerinde ise sözlü gelenekten, destanlardan, halk hikâyelerinden, masallardan etkilendiğini görmek mümkün. Mesela, ölmek isteyen Çinli bir imparatoru konu alan 'İmparatorun Berberi' yahut Sultan Süleyman'ın "Kötü huylu bir kadın ölümden acıdır" sözüne karşı çıkan ölüm meleğini anlatan 'Ölümden Beter'. Nitekim yazar, ölüm konusunu farklı boyutlarıyla sık sık işlemiş. Gerek dünyada her şeyi sahip olduğu için sıkılan biri gerekse hayatta her şeyini kaybeden biri ölümü arzulayabiliyor. Fakat her iki durumda da kahramanların yaşadıkları bir olay onları hayata bağlıyor.

Bununla beraber, bolşevizm ve komünizm iktidarı altındaki Rusya'da halkın ne kadar acı çektiğini ve ne denli büyük sıkıntılar içerisinde kaldığını (kıtlık, hastalık vb.) görmek de müm-

kün. Örnek olarak kitabın ismini veren 'İblisin Oyunu' ele alınabilir. Hikâyede, Sovyet Sosyalist Federatif Rus Cumhuriyeti için çalışan üç arkadaşın hem ne kadar cahil oldukları hem de ne kadar imtiyazlı oldukları ironilerle anlatılmakta. Bu üç arkadaşın kibrini ve cüretini halkın ince zekâsı veciz bir oyunla cezalandırıyor.

Genellikle, olaylar yazarın Birinci Dünya Savaşı sonrasında çıktığı (1918-1919) Sibirya seferi gözlemlerine dayanmakta. Zaten kitap, 1926 ve 1928 yılları arasında yayımlanmış. İkinci bir okumayla kitabın tarihi değeri de anlaşılabilir. Kessel, okuyucuyu gerilime davet eden, dramatik sonlarla biten kısa öyküleriyle bizi şaşırtmayı başarıyor.

İBLİSİN OYUNU

Joseph Kessel
Çeviren: Ersel Topraktepe
YKY 2019
96 sayfa, 12 TL.